

PM 2014:130 RI (Dnr 002-880/2014)

IT-forums framtida inriktning

Remiss från Kommunförbundet Stockholms Län

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen "IT-forums framtida inriktning" hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

IT-forum Stockholms län är ett regionalt samarbete och drivs som en sluten resultatenhet inom Kommunförbundet Stockholms Län (KSL). IT-forum består av Stockholms läns landsting (SLL), Gotlands kommun och kommunerna i Stockholms län.

IT-forums nuvarande avtalsperiod avslutas den 31 december 2014, varför ett förslag till regional samverkan kring e-utveckling, *IT-forums framtida inriktning* tagits fram. Rapporten har efter beslut i KSL:s styrelse remitterats till medlemsorganisationerna för synpunkter.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [KSL:s hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret instämmer i de beskrivningar och analyser som framgår av rapporten och ställer sig i allt väsentligt positivt till förslaget till IT-forums framtida inriktning.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”IT-forums framtida inriktning” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 2 oktober 2014

STEN NORDIN

Bilaga

Remissen, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Rapporten innehåller en översiktlig genomgång av den nationella, regionala och lokala e-utvecklingen, samt en sammanfattning av viktiga trender inom området. Rapporten avslutas med ett förslag till beslut avseende IT-forums framtida uppdrag och verksamhet.

En uppföljning av e-utvecklingen i länets kommuner som IT-forum har genomfört visar att många kommuner i Stockholms län har kommit långt i sin digitala utveckling men också att kommunerna står inför olika utmaningar.

Kommunerna har infört digital teknik för att effektivisera i verksamheten. De har antagit principer, styrdokument och kvalitetsmål inom it-området och tekniska lösningar för säkerhet och e-tjänster är införda. Invånarservice är centralt i kommunernas och landstingets utvecklingsarbete. Det finns kommuner som infört många digitala invånartjänster inom all kommunal verksamhet, andra kommuner har börjat inom områdena barn och elever, kultur och fritid samt allmänna frågor.

Den snabba teknikutvecklingen ställer ständigt ökande krav på att använda digitaliseringens möjligheter och att kommunerna utvecklar förmågan att realisera nyttan. Många av utmaningarna följer inte de traditionella organisationsgränserna utan är gränsöverskridande till sin natur. Ett område är interoperabilitet, inom vilket offentlig sektor står inför utmaningar som kräver gemensam planering och samarbete.

I rapporten konstateras vidare att en genomgång av relevanta styrdokument inom området pekar på ett tydligt skifte i fokus från it som ett medel för att åstadkomma effektivisering till vikten av att också fokusera på medborgarnas nytta av tjänster. I rapporten noteras en framväxande förståelse för vikten av att utgå från privatpersoners och företags situation och behov i livshändelser – oavsett hur offentlig sektor har valt att organisera uppgifter och ansvar.

Av rapporten framgår det vidare att det i länets kommuner finns en efterfrågan på regional samverkan utifrån invånarens fokus. Regional samverkan kan, enligt rapporten, bidra till att effektivisera det interna arbetet genom att dela resurser, erfarenheter och teknik, och kan förbättra servicen för invånare i en allt mer integrerad region där invånaren rör sig över kommun- och organisationsgränser.

Utvecklingen med en ökad efterfrågan på samverkan ställer, enligt rapporten, ökade krav på IT-forum vad gäller omvärldsbevakning och aktivt deltagande på nationell nivå.

Enligt rapporten råder samstämmighet bland IT-forums medlemmar kring behovet av regionalt stöd i omvärldsbevakning och ett regionalt erfarenhetsutbyte. Medlemmarna har, i olika forum, uttryckt att det är önskvärt att samarbeta kring gemensamma förstudier, kravställningar, vägledningar och policyskapande aktiviteter. I rapporten betonas vidare vikten av ett regionalt arbetssätt som innebär att principer och ramverk tas fram gemensamt.

Det går, enligt rapporten att urskilja tre huvudsakliga samverkansområden:

- Samverkan mellan länets kommuner

- Samverkan kring e-hälsa - tillsammans med kommuner, landstinget och privata vårdgivare
- Samverkan mellan regionens aktörer: kommun, landsting, länsstyrelse, näringsliv och akademien

Inom samtliga dessa områden konstateras att IT-forum spelar en viktig roll.

Det förslag till IT-forums framtida uppdrag och verksamhet som presenteras syftar, enligt rapporten, till att öka ambitionsnivån i det regionala samarbetet för att effektivisera kommunernas och landstingets arbete med att ta tillvara digitaliseringens möjligheter.

I rapporten framhålls att IT-forum bör inriktas på samverkan kring gemensamma frågor och förutsättningar för e-förvaltning där livshändelseperspektivet är i fokus.

Enligt förslaget ska IT-forum:

- vara en länk mellan den nationella och den lokala nivån
- samverka med SKL:s arbete inom digitalisering
- vara mottagare av nationella stimulansbidrag som utbetalas till regional nivå
- företräda stockholmsregionen
- genomföra omvärldsbevakning
- arbeta med att skapa gemensamma förutsättningar
- ta fram gemensamma kravställningar
- ta fram gemensamma ramverk och principer
- stödja implementering och genomförande
- arbeta med uppföljning i syfte att följa e-utvecklingen

De ovanstående punkterna ska enligt förslaget vara utgångspunkten för den årliga verksamhetsplanen, där gemensamma åtaganden och aktiviteter prioriteras och konkretiseras.

Det regionala samarbetet inom e-hälsoområdet bör enligt utredningen vara prioriterat och ske i samarbete med CeSam. Ett avtal behöver tecknas mellan kommuner och landstinget för att reglera samarbetet.

KSL bör, enligt rapporten, även framledes vara hemvisten för IT-forum, och KSL bör ta ansvaret för bemanning i form av e-strategier med uppgift att samordna arbetet. Den föreslagna organisationen och arbetsformerna är en del av en fortsatt integrering i KSLs verksamhet. En utveckling som motiveras av att digitaliseringen idag är en förutsättning för nästan all verksamhet och verksamhetsutveckling, och att frågor som berör e-utveckling finns inom alla KSL:s verksamhetsområden.

IT-forum föreslås i rapporten även fortsättningsvis styras av en styrgrupp bestående av kommundirektörer eller motsvarande från medlemsorganisationerna. Den del av uppdraget som omfattar samverkan med landstinget föreslås regleras i ett särskilt avtal. Den mellankommunala samverkan föreslås finansieras genom ordinarie medlemsavgifter till KSL. Samverkan med landstinget finansieras av landstinget och KSL gemensamt.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 augusti 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret instämmer i allt väsentligt i rapportens beskrivning av den nationella, regionala och lokala e-utvecklingen och aktörernas kommande utmaningar inom området.

Ett viktigt område som lyfts fram i sammanhanget är interoperabilitet. Det är av stor vikt att länets aktörer ytterligare utvecklar förmågan att verka tillsammans över organisationsgränserna och en förutsättning för detta är möjligheten att kunna utbyta information. Stadsledningskontoret delar uppfattningen att interoperabilitet är ett område inom vilket offentlig sektor står inför utmaningar som kräver gemensam planering och samarbete.

Vad gäller utredningens förslag om IT-Forums framtida inriktning instämmer stadsledningskontoret i att IT-forum även fortsatt bör utgöra en länk mellan nationell och lokal nivå, vilket inkluderar att omvärldsbevaka och förbereda medlemmarna på de förändringar som sker inom e-utvecklingen. Stadsledningskontoret ställer sig även positivt till att IT-forum bör stödja kommunerna i förberedelser och införande av nationella ramverk, nationella bastjänster och andra tekniska lösningar.

Stadsledningskontoret delar vidare uppfattningen om att IT-forum kan representera länets kommuner för att säkerställa att gjorda investeringar tillvaratas och för att beakta de särskilda förutsättningar som råder i Stockholms län. Stadsledningskontoret vill dock betona att det bara bör bli aktuellt för IT-forum att företräda stockholmsregionen i sådana frågor och sammanhang där samsyn råder i regionen och där aktörerna efterfrågar samordning.

Vad gäller förslaget att IT-forum ska arbeta med att ta fram gemensamma kravställningar i offentliga upphandlingar vill stadsledningskontoret påtala de svårigheter en sådan samordning kan medföra. Att samordna kravställningar kan i vissa fall vara en bra och rationell metod för att uppnå önskad kvalitet till rätt pris. I andra fall kan ambitionen att formulera en gemensam kravbild leda till att kraven späds ut och blir så generella att de inte speglar aktörernas faktiska behov.

Stadsledningskontoret instämmer i att det regionala samarbetet inom e-hälsoområdet bör prioriteras och ske i samarbete med CeSam. IT-forum bör, som framgår av förslaget, stödja det kommunala utvecklingsarbetet, samverka mellan kommunerna, och stödja samarbete kring gemensamma frågor mellan landsting, kommuner och privata vårdgivare med fokus på grundläggande informationsutbyte och livshändelseperspektivet.

Vad gäller livshändelseperspektivet är det ett begrepp som genomsyrar såväl själva rapporten som de förarbeten på vilka rapporten delvis vilar. Stadsledningskontoret invänder inte mot ansatsen att sätta livshändelseperspektivet i fokus, men vill ändå betona att det finns andra viktiga områden för digital utveckling, till exempel effektivare interna processer och stödfunktioner. Det är viktigt att inriktningen mot livshändelseperspektivet inte helt överskuggar aspekter som förbättrade arbetssätt och intern effektivisering.

Att förenkla vardagen för företagare med verksamhet i flera kommuner eller att samordna information kring framkomlighet i länet är exempel på livshändelseorienterade

tjänster som kan utvecklas av externa aktörer med hjälp av öppna data som kommunerna tillgängliggör. Stockholms stad har en ledande position inom området och konsultföretaget PWC har i en rapport uppskattat att staden har publicerat 1/3 av all öppna data i Sverige. Länets kommuner har dock kommit olika långt inom området och IT-forum kan därför spela en viktig roll i att samordna och uppmuntra att länets kommuner att tillhandahålla information inom ramen för öppna data.

Stadsledningskontoret delar utredningens slutsatser att det är rimligt att IT-forum fortsättningsvis finansieras genom medlemsavgiften till KSL. IT-forum har kommit att bli en så pass integrerad del av KSL:s verksamhet att en sådan förändring ter sig fullt naturlig.

Stadsledningskontoret delar vidare uppfattningen om att IT-forum även fortsättningsvis bör styras av en tjänstemannastyrgrupp så som det föreslås i rapporten.

Sammanfattningsvis är det stadsledningskontorets bedömning att det förslag som föreligger beträffande IT-forums framtida inriktning har goda förutsättningar att uppfylla det i rapporten uttryckta syftet: att öka ambitionsnivån i det regionala samarbetet för att effektivisera kommunernas och landstingets arbete med att ta tillvara digitaliseringens möjligheter.